

2018-05-15

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2017/160

Kulturnämnden

Motion – Tydlighet och insyn i Nackas offentliga konst

Motion den 6 december 2017 av Rolf Wasteson med flera (V).

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut:

Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen motion. Motionen om ”Tydlighet och insyn i Nackas offentliga konst” är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning

Motionärerna ser problem med att Nackas medborgare inte får tillräcklig insyn i hur mycket pengar kommunen satsar på den offentliga konsten, samt att en tydligare ansvarsfördelning behövs. Därför yrkar motionärerna att det tas fram en tydlig ansvarsfördelning gällande byggprojekt inom Öppna konsten respektive Konsten att skapa stad. Vidare yrkas att minst en procent av byggkostnaderna ska öronmärkas till konstnärlig gestaltning för privata byggaktörer, samt att budgetarna för byggnation respektive konstnärlig gestaltning redovisas efter byggslut.

Vad gäller finansiering av konstproduktion inom Öppna konsten används ett snitt om en procent till konst av respektive fastighetsprojekt i kommunens regi. I de fall privata fastighetsägare och byggherrar genomför fastighetsprojekt inom ramen för kommunens fastighetsprocess, bekostas konsten av den privata fastighetsägaren/byggherren. Dessa projekt utgår inte från någon fast procentsats, utan förhandlas fram utifrån mål och syfte med respektive projekt. I de exploateringsavtal som kommunen tecknar med byggherrar ska en andel av den summa som kommunen uppskattar för de allmänna anläggningarna avsättas för konst. Den 7 maj fattade kommunstyrelsen beslut om att föreslå kommunfullmäktige att anta ett ”Program för konst och kultur i det offentliga rummet”. Det kommer att resultera i en ny ansvarsfördelning och struktur för hela konstprocessen, vilket även inkluderar årliga redovisningar av kostnader. Mot bakgrund av ovan anses motionen färdigbehandlad.

Förslagen i motionen

Motionärerna ser problem med att Nackas medborgare inte får tillräcklig insyn i hur mycket pengar kommunen satsar på offentlig konst. Hos kommunens tjänstemän finns oklarhet i vilka fall ett byggprojekt omfattas av Öppna konsten, respektive Konsten att skapa stad. Därför behövs en tydligare ansvarsfördelning.

Motionärerna yrkar att:

- Kulturenheten framställer ett regelverk för i vilka fall ett byggprojekt omfattas av Öppna Konsten respektive Konsten att skapa stad
- Nacka kommun öronmärker minst en procent av byggkostnaderna till konstnärlig gestaltning, så att även privata byggaktörer omfattas
- Budgetarna för byggnation respektive konstnärlig gestaltning redovisas efter byggslut

Motionen presenteras i sin helhet i bilagan till denna tjänsteskrivelse.

Enhetens utredning och bedömning

Öppna konsten är en process som innefattar att producera konst i det offentliga rummet, samt vårda, driva och underhålla all konst. I processen ingår även kommunikation och aktiviteter för att levandegöra och sprida kunskap om den offentliga konsten. Vid nyproduktion av konst involveras medborgare och övriga intressenter i medskapande och dialog, och varje verk invigs öppet under festliga former. Processen Öppna konsten gäller för all ny- och ombyggnation i hela Nacka med utgångspunkt i de offentliga rum som medborgare och övriga intressenter i Nacka uppgivit som prioriterade.

På kommunens hemsida, under rubriken Nacka konst, finns samlad information om Öppna konsten, liksom information om kommunens övriga konst. Från år 2010–2017 har omkring 25 verk producerats inom Öppna konsten, vilka finns presenterade på denna webbplats. Via instagramkontot [nackasoffentligakonst](#) kan medborgare och övriga intressenter få aktuell information om konstaktiviteter i kommunen.

Finansiering av konstproduktion

Vad gäller finansiering av konstproduktion inom Öppna konsten, används ett snitt om en procent av respektive fastighetsprojekt i kommunens regi till konst. I de fall privata fastighetsägare och byggherrar genomför fastighetsprojekt inom ramen för kommunens fastighetsprocess, bekostas konsten av den privata fastighetsägaren/byggherren. Dessa projekt utgår inte från någon fast procentsats, utan förhandlas fram utifrån mål och syfte med respektive projekt. Genom åren har bland andra Stena Fastigheter, BoKlok och Svenska kyrkan finansierat offentlig konst i Nacka. Flera underleverantörer har dessutom medfinansierat konst, exempelvis SWECO, Ramböll AB, Vägbelysning AB, Gotlands Svets och smide AB och Nock design HB. I dagsläget pågår projektering av konst för bland annat sju förskolor och skolor samt två sporthallar inom ramen för Öppna konsten. Företaget NCC är en av finansiärerna av konst inom dessa byggprojekt.

Vad gäller stadsbyggnadsprocessen innebär beslutet om Öppna konsten, att konst ska behandlas på liknande sätt som övriga allmänna anläggningar i de exploateringsavtal som

kommunen tecknar med byggherrarna. Av de totala exploateringskostnaderna, det vill säga av den av kommunen uppskattade summan för de allmänna anläggningarna, ska en andel avsättas för konst. Eftersom projekten varierar kraftigt i storlek ansågs att en regel om en fast procentsats skulle vara för statisk. Istället ska en anpassning ske utifrån en helhetsyn baserad på kommunens planering av konst, och vilken typ av allmänna anläggningar som är aktuella i respektive projekt. Det är även viktigt att kunna samordna närliggande byggprojekt.

Ny organisation

Kultur- och fritidsenheten instämmer i att det saknas redovisningar och sammanställningar av den totala kostnaden och medfinansieringen av den offentliga konsten. Detta är något som kommunen bör systematisera på ett enkelt sätt. Kommunstyrelsen har den 7 maj fattat beslut om att föreslå kommunfullmäktige att anta ”Program för konst och kultur i det offentliga rummet” (Dnr KFKS 2017/1118). Förslaget som ligger till grund för beslutet tillstyrktes av kulturnämnden tidigare under året (Dnr KUN 2017/161). Programmet innebär en ny organisation och struktur för hela konstprocessen. Vad gäller produktion av konst innebär förslaget att Öppna konsten som process kommer att ersättas av *Konsten att skapa stad* på västra Sicklaön, samt *Konsten att skapa konst i hela Nacka* inom kommunens övriga geografiska områden. Öppna konsten kommer istället att få ett förtydligt uppdrag kring att ytterligare tillgängliggöra den offentliga konsten i Nacka. I övrigt innebär programmet förstärkt krav på uppföljning och utvärdering av konstinsatserna vid varje årsbokslut. Mot bakgrund av ovan anser kultur- och fritidsenheten att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom merparten av förslagen i motionen och att den därmed kan anses färdigbehandlad.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Offentlig konst i Nacka ska vara tillgänglig, bjuda in, beröra och berika. I miljöer där barn och ungdomar vistas är det särskilt angeläget att det finns konst som stimulerar fantasin och skapar spännande platser och rum för aktivitet, vila och möten. Konst kan bidra till trygghet och hemkänsla. Det är därför angeläget att kommunen säkerställer att det skapas konst av hög kvalitet i miljöer där barn och ungdomar vistas dagligen.

Bilaga

Motion från Vänsterpartiet, Tydlighet och insyn i Nackas offentliga konst

Tuula Aula
Tf Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Hörnsten
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten